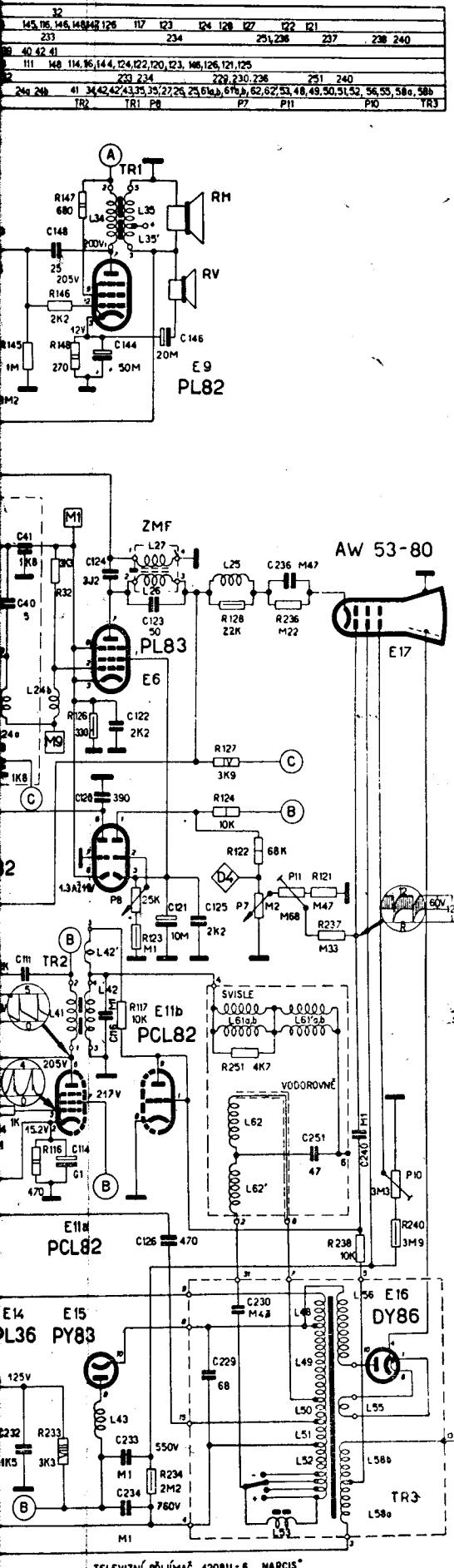

4208U-6

„NARCIS“

TECHNICKÁ DATA TELEVIZNÍHO PŘIJÍMAČE 4208U-6

TELEVIZNÍ PŘIJÍMAČ 4208U-6 „NARCIS“

Rozměr obrazu

472 × 368 mm

Citlivost

Průměrná citlivost je pro kanály I. pásmo lepší než $25 \mu\text{V}$ a pro III. pásmo lepší než $40 \mu\text{V}$. Citlivost je stanovena pro napětí 6 VSS na katodě obrazovky ve středu křivky propustnosti.

Vstupní impedance

300 Ω, symetricky proti zemi.

Šíře přenášeného pásmá

5 MHz při poklesu ± 3 dB.

Potlačení nosného kmitočtu zvuku proti nosnému kmitočtu obrazu je nejméně 18 dB.

Laděné obvody

3 vysokofrekvenční v pásmu zvoleného kanálu

1 oscilační pro zvolený kanál

1 pásmový filtr v mezifrekvenčním pásmu

3 rozložené laděné v mezifrekvenčním pásmu

3 odladovače v mezifrekvenčním zesilovači

2 pro mezinosný kmitočet zvuku

2 pro poměrový detektor zvuku

Dálkové řízení

hlasitosti: základní potlačení — 2 dB

rozsah regulace — 26 dB

Vychylování

jasu: reguluje katodový proud v rozsahu min 0—150 μA

je provedeno elektromagneticky, vychylovací čívky jsou nízkohmické

Urychlovací napětí obrazovky asi 15 kV

Osazení elektronikami

E1	— PCC84	vf předzesilovač
E2	— PCF82	směšovač a oscilátor
E3, E4, E5	— 2 × EF80,	mezifrekvenční zesilovač a detektor
	— PCF 82/	
E6	— PL83	obrazový zesilovač
E7	— EF80	zvukový mezifrekvenční a omezovač zesilovač
E8	— PABC80	zvukový poměrový detektor a nízkofrekvenční předzesilovač včetně zpoždovací diody pro AVC
E9	— PL82	nf koncový stupeň
E10	— ECC82	zesilovač impulsů a blokovací oscilátor
E11	— PCL82	koncový stupeň snímkového rozkladu a ořezávač pulsů pro zhájení zpětných běhu
E12	— ECC82	oddělovač impulsů a symetrikační zesilovač
E13	— PABC80	detektor automatického řízení a sinusový oscilátor rádkového rozkladu
E14	— PL83	koncový stupeň rádkového rozkladu
E15	— PY83	účinnostní dioda rádkového rozkladu
E16	— DY86	vysokonapěťový usměrňovač
E17	— AW53-80	obrazovka
E18	— ECC82	klíčovaný stupeň pro řízení zisku přijímače

Napájení přijímače

Ze střídavé sítě 220 V, 50 Hz; dovolené změny napětí v síti $\pm 10\%$. Po přepojení uvnitř přijímače lze přijímač připojit trvale na napětí 240 V.

Při napětí sítě 220 V je 160 W.

Pojistkou 0,4 A (pro žhavení elektronek)
pojistkou 1 A (pro napájecí napětí elektronek)

Rozměry a váha

šířka 51 cm

výška 59 cm

hloubka 47+18 cm

váha bez obalu 35 kg

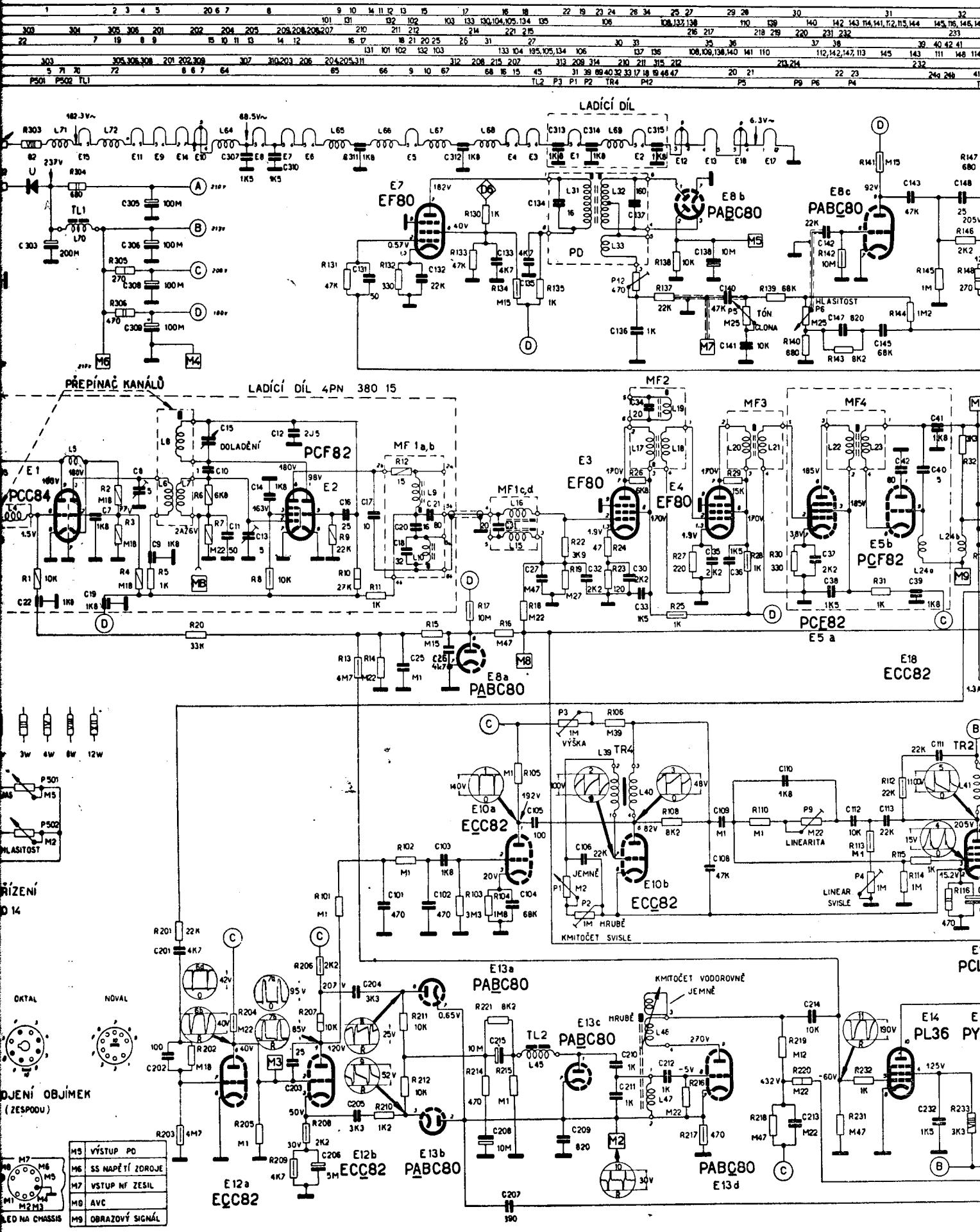
Výrobce: TESLA PARDUBICE

I. vydání • Březen 1960

Údržbový dokument č.

1

Seřízení přijímače ovládacími prvky

Výška obrazu:

Ovládací knoflík pro výšku obrazu je umístěn na chassis přijímače a nastavuje se šroubovákem, otvorem v zadní stěně. Při otáčení ve směru hodinových ručiček při pohledu ze zadu na přijímač se obraz zvyšuje.

Linearita obrazového vychylování (střední):

Ovládací knoflík pro regulaci linearity je umístěn na chassis přijímače a nastavuje se otvorem v zadní stěně pomocí šroubováku. Při nastavování linearity se může porušit snímková synchronizace a nutno ji opět regulátorem „kmitočet svisle“ nastavit. Rovněž výšku a střední obrazu nutno korigovat.

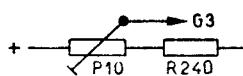
Šířka obrazu:

Šířku obrazu možno nastavit přepojovačem, který je umístěn na vn transformátoru. Přístup k tomuto přepojovači je po otevření zadní stěny a krytu vn transformátoru. Přepojením přepojovače do polohy ve směru hodinových ručiček se obraz rozšiřuje. Přepojení provádějte při vypnutém přijímači (nebezpečí úrazu)!

Jádrem cívky L53, která slouží k vyrovnávání indukčnosti vn transformátoru, šířku obrazu nenastavujte. Porušili byste tak přizpůsobení vn transformátoru, které je ve výrobním závodě nastaveno.

Zaostření stopy paprsku:

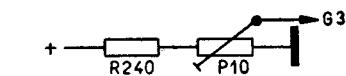
Nastavovací prvek pro zaostření stopy je přístupný zespodu chassis televizního přijímače. Stopu paprsku je možno zaostřit potenciometrem P 10. Zaostřeno má být minimálně 70 % plochy stínítka. V případě, že obraz nelze již zaostřit (potenciometr v krajní poloze), nutno provést úpravu v zapojení děliče napětí podle obrázku.

Původní zapojení

Obr. 1

Po úpravě zapojení

Linearita obrazového vychylování (horní):

Nastavovací prvek (potenciometr P9) pro linearitu je umístěn ve spodní části TV přijímače a nastavuje se obdobně jako linearita obrazového vychylování (střední).

Kmitočet rádkový – hrubě:

Doladovací jádro sinusového oscilátoru, kterým se nastavuje kmitočet obvodu je přístupný zespodu chassis přijímače. Doladuje se šroubovákem (3 mm širokým). Synchronizaci rádkového kmitočtu nutno nastavit tehdy, kdy obraz ovládacím knoflíkem na přední straně skříně nelze již nastavovat. Knoflík regulace kmitočtu „jemně“ nutno nastavit do střední polohy a pak při slabě kontrastním obrazu doladit sinusový oscilátor jádrem, až se obraz zasynchronizuje.

Regulace jasu – hrubě:

Potenciometrem P 11 (umístěném ve spodní části přijímače) se nastaví proud obrazovky na 150 μ A. Regulátor kontrastu (P 8) a regulátor jasu (P 7) se nastaví do pravé krajní polohy (na maximum) a katodový proud obrazovky měříme mikroampérmetrem.

Nastavení iontové pasti:

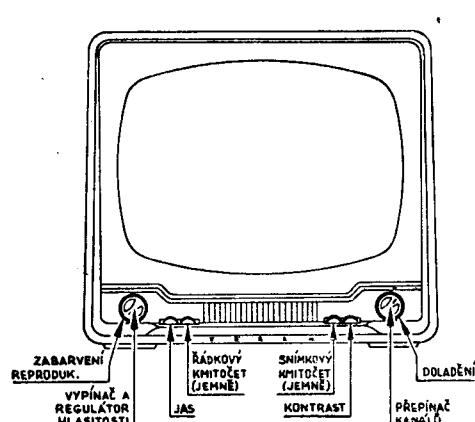
Posouváním iontové pasti dopředu a dozadu i jejím natáčením v obou směrech se nastaví maximální jas stínítka obrazovky. Nesprávné nastavení iontové pasti značně poškozuje obrazovku. Iontová past má být nasunuta na hrdlo obrazovky magnetem vpravo a pólem označeným červeně dolů (při pohledu do skříně). Nastavení se provádí bez obrazového signálu.

Střední obrazu:

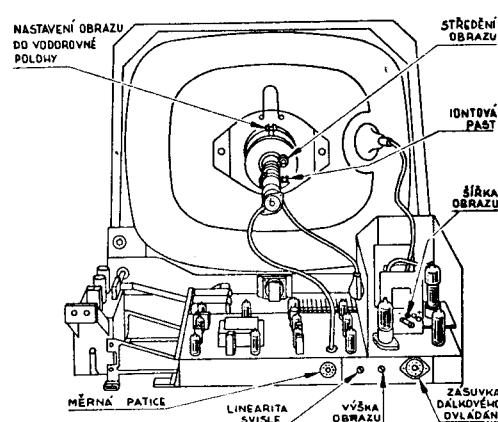
Nastavovací magnet střední obrazu je nasunut na hrdlo obrazovky za vychylovací jednotkou a střední obrazu se provádí otáčením gumového knoflíku a natáčením celého středícího kroužku.

Nastavení obrazu do vodorovné polohy:

Po uvolnění maticy lze vychylovací systém natočit tak, aby spodní hrana obrazu byla přibližně rovnoběžná s hranami rámečku.

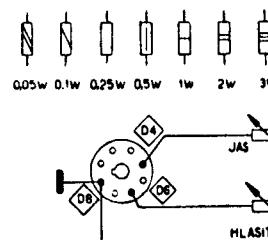
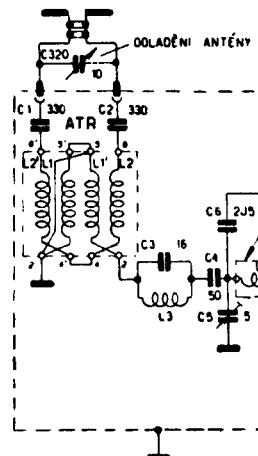
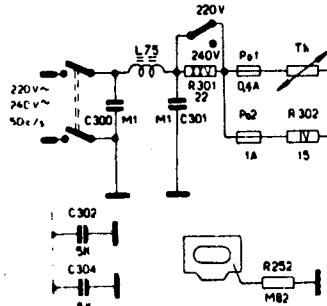

Obr. 2

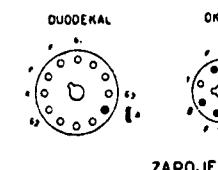
Obr. 3

R	1 - 100				
101 - 200					
201 - 300	1	2	3	4	5
C	1 - 100				
101 - 200	1	2	3	4	5
201 - 320	300,302,304,301,320				
L	73				
T1					
T2					
P					

DÁLKOVÉ ŘÍZE

4 PN 050 14

MB	LADIČÍ DÍL
M1	KATODA OBR ZES
M2	INJEKČNÍ NAPĚTÍ
M3	SYNCHRONISACE
M4	CHASSIS

MĚRÍC

voltmetr. Na měrný bod M5 (paralelně ke kondenzátoru C 138) připojíme stejnosměrný elektronkový voltmetr. Výstupní napětí generátoru nastavíme tak, až stejnosměrný voltmetr dosáhne výchylky 5 V. Potenciometrem P12 nastavíme minimální výchylku nízkofrekvenčního milivoltmetru. Tato má být asi 6 mV (pozor na cizi napětí, které může ovlivnit měření).

Připojíme měřící přístroje pro vyvažování PD a znova provedeme dostavení nulové výchylky voltmetu laděním cívky sekundárního obvodu PD (L 32 spodní jádro).

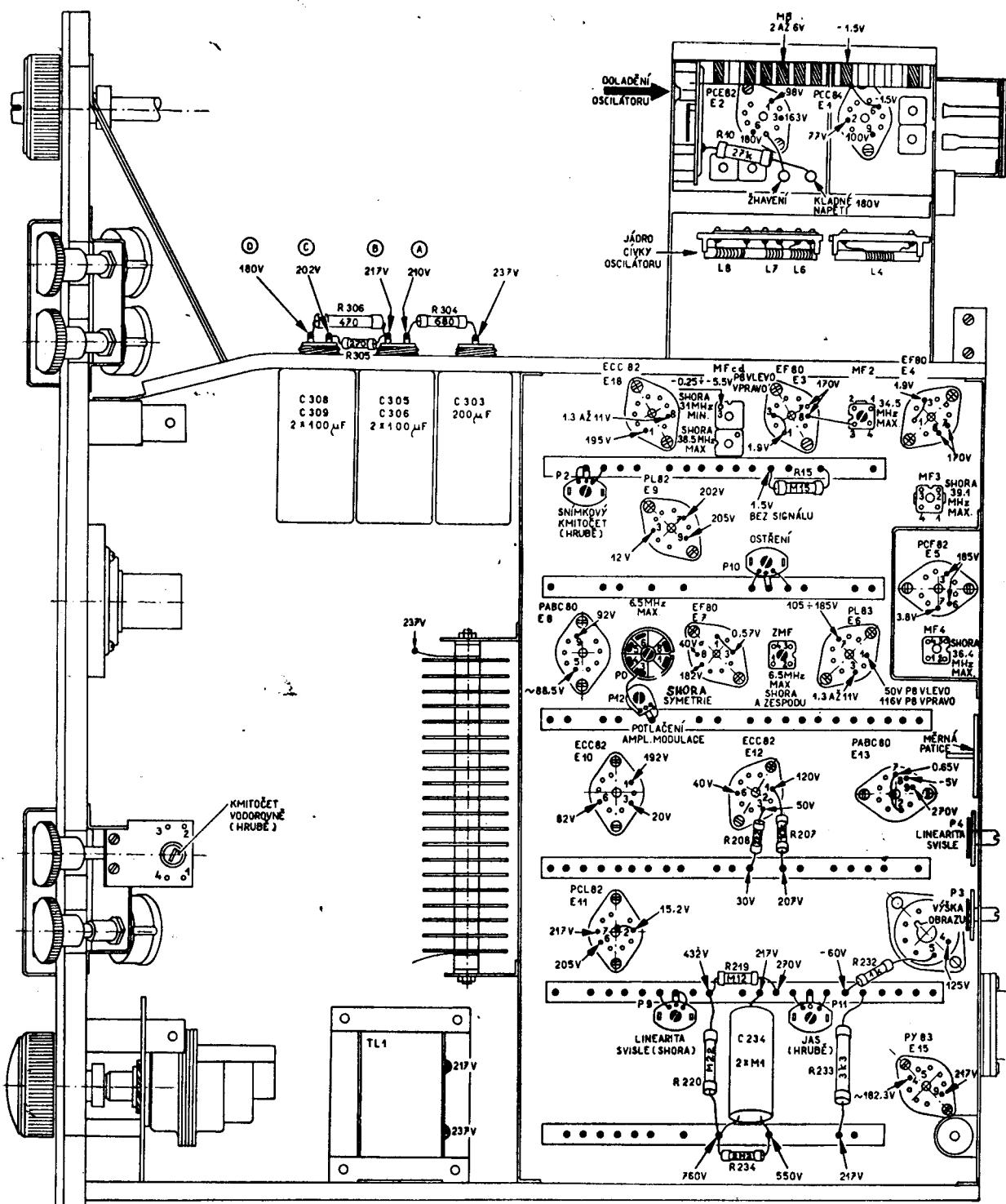
Elektronkový voltmetr přepneme na rozsah 10 V a kontrolujeme symetrii poměrového detektoru odečtením výchylek výstupního voltmetu při kmitočtech zkušebního vysílače 6,4 MHz a 6,6 MHz. Výchylka voltmetu musí být pro oba kmitočty stejná (3,5—6 V), avšak opačné polarity. Nejsou-li napětí stejná, nutno obvody doladit jádrem cívky L31 (primární obvod PD — horní jádro).

Nastavení přizpůsobení v transformátoru řádkového koncového stupně

Tlumivka L53 je určena ke kompenzaci změn zatěžovací impedance při přepínání šíře obrazu.

Nastavení tlumivky s ohledem na toto přizpůsobení se provádí následovně:

Přepojovač šíře obrazu přepneme do polohy 4 (tlumivka zkratována). Do katodového přívodu elektronky E14, PL36 zapojíme miliampermetr, kterým měříme katodový proud. V poloze přepojovače 4 odečteme údaj měřicího přístroje (130 až 150 mA). Přepojovač přepneme do druhé polohy (viz schéma) a nastavíme jádrem cívky L53 stejný katodový proud. Optimální šířku obrazu pak nastavíme přepojovačem a jádrem tlumivky L53 již v žádném případě nehýbeme.

Obr. 11
Měřicí a nastavovací body přijímače

dem M4 (schassi). Rovněž měřící bod M1 spojíme s kostrou přijímače. Není-li obrazová mezifrekvence příliš rozladěna, má křivka propustnosti mf zesilovače odpovídat křivce na obrázku v textu. Neodpovídá-li naznačenému průběhu, nutno obrazovou mezifrekvenci doladit.

Vyvážení obrazové mezifrekvence:

Neodpovídá-li křivka propustnosti křivce nakreslené na obraze, nutno obrazovou mezifrekvenci doladit:

Zkušební vysílač nařídíme na kmitočet 38,5 MHz a jeho výstupní napětí nastavíme děličem tak, aby elektronkový voltmetr ukazoval dobré odečítatelnou výchylku výstupního napětí.

Vyvažovacím šroubovákem nařídíme natáčením železových jader cívky L9 (shora) MF 1a umístěna na vf díle a L16 (shora) MF 1d umístěna na chassis přijímače na největší výchylku výstupního voltmetu, a to tak, aby výchylka výstupního voltmetu nepřekročila dříve nastavenou a dobré odečítatelnou výchylku např. 1 V, snižujeme tedy současně s laděním jader výstupní napětí zkušebního vysílače.

Kmitočet zkušebního vysílače pak měníme a vyvažujeme jednotlivé cívky na největší nebo nejmenší výchylku výstupního voltmetu podle postupu uvedeného v následující tabulce.

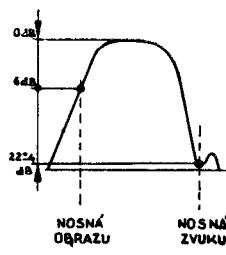
Po vyvážení opakujeme postup naznačený v tabulce ještě jednou.

Pořadí	Jádro cívky (viz obr.)	Umístění jádra cívky	Kmitočet zkušeb. vysílače	Výchylka elektron. voltmetu	Barevné označení
1	L9 (MF1)	shora	38,5 MHz	největší	bílá
2	L16 (MF1)	shora	38,5 MHz	největší	žlutá
3	L10 (MF1)	shora	41 MHz	nejmenší	černá
4	L15 (MF1)	shora	31 MHz	nejmenší	oranžová
5	L19 (MF2)	shora	33 MHz	nejmenší	červená
6	L17, L18 (MF2)	zespodu	34,5 MHz	největší	červená
7	L20, L21 (MF3)	shora	39,1 MHz	největší	šedá
8	L22, L23 (MF4)	shora	36,4 MHz	největší	zelená

Celková kmitočtová charakteristika:

Zapojení přístrojů je obdobné se zapojením pro kontrolu kmitočtové charakteristiky obrazové mezifrekvence s tím rozdílem, že rozmitáč je připojen na symetrický antennní vstup přes symetrický člen. Automatické vyrovnaní citlivosti vyřídíme z činnosti spojením měřicího bodu M8 s kostrou přijímače. Rovněž měřící bod M1 spojíme s kostrou přijímače.

Vstupní napětí rozmitáče nastavíme tak, aby výchylka výstupního voltmetu byla 1 V. Vf díl přepneme střídavě na všechny kanály a kmitočet rozmitáče nastavíme podle právě zařazeného kanálu. Značka pro nosný kmitočet zvuku pro všechny kanály má ležet v sedle křivky. Doladěním kondenzátoru C15 se minimum poklesu na křivce nastaví na tuto značku. Není-li možno toho dosáhnout doladěním kondenzátoru C15, je nutno opravit kmitočet oscilátoru jádrem cívky L8, jak již bylo uvedeno. Umístění značky nosného kmitočtu obrazu má být na boku křivky s odstupem —6 dB od vrcholu. Tvar křivky musí odpovídat křivce nakreslené na obrázku.

Obr. 7 Celková kmitočtová charakteristika v f a mf části přijímače snímaná na pomocí rozmitáče

Nastavení zvukové mezifrekvence:

Nejsou-li obvody zvukové části přesně vyváženy, nastává zkreslení reprodukce zvuku přijímače.

Zkušební vysílač s kontrolovaným kmitočtem 6,5 MHz kalibrátorem připojíme na měřicí bod M9. Stejnosměrný elektronkový voltmetr zapojíme přes oddělovací odpor 1 Mohm na měřicí bod M5 a kladný pól na měřicí bod M4 (kostra přijímače).

Výstupní napětí zkušebního vysílače nastavíme na hodnotu 13 mV a elektronkový voltmetr přepneme na rozsah 30 V.

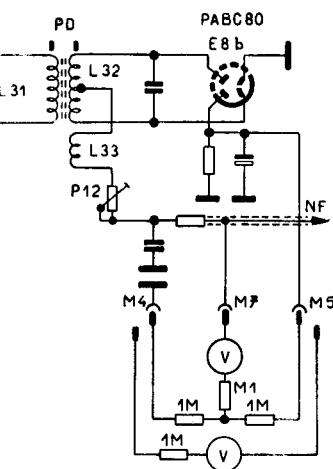
Pomocí vyvažovacího šroubováku nařídíme jádro cívky L26 (horní) primárního obvodu a L27 (spodní) sekundárního obvodu zvukové mezifrekvence na největší výchylku výstupního voltmetu. Po tomto nastavení zvukové mezifrekvence nastavíme rovněž na největší výchylku výstupního voltmetu primární obvod (L31 – horní) poměrového detektoru.

Nastavení poměrového detektoru PD

Zapojení přístroje pro vyvažování poměrového detektoru je uvedeno na obrázku v textu. Po nastavení primárního obvodu PD (cívka L31) na největší výchylku výstupního voltmetu odpojíme voltmeter s oddělovacím odporem a na místo něj zapojíme do měřicích bodů M4 a M5 symetrický člen s elektronkovým voltmetrem s nulou uprostřed, který zapojíme přes oddělovací odpor 0,1 Mohm na měřicí bod M7.

Výstupní napětí zkušebního vysílače nařídíme na hodnotu 130 mV (kmitočet 6,5 MHz zůstává) a ss elektronkový voltmetr přepneme na rozsah 3 V. – Laděním jádra cívky sekundárního obvodu (L32 – spodní jádro) nastavíme nulovou výchylku voltmetu.

Dále nastavíme potenciometrem P12 maximální potlačení amplitudové modulace (měřicí přístroje odpojíme). Na měřný bod M9 připojíme generátor 6,5 MHz s amplitudou modulací 30%, 1000 Hz. Na měřný bod M7 připojíme generátor 6,5 MHz s amplitudou modulací 30%, 1000 Hz.

Všeobecné pokyny pro opravu televizního přijímače

Při měření, seřizování, vyvažování a kontrole obvodů, pokud musí být prováděny na přijímači v provozu, je bezpodmínečně nutno zařadit mezi síť a televizní přijímač oddělovací transformátor (chassis je galvanicky spojeno se síť).

Obrazovka je velmi choulostivá na tlak a úder, proto musí s ní být vždy zacházeno s největší opatrností. Má-li být obrazovka vyměněna, musí být opravář opatřen speciálním ochranným štítem, koženými rukavicemi. Po demontáži musí být obrazovka ihned uložena do příslušného kartonového obalu.

Vstupní obvody TV přijímače

Při výměně elektronek PCC84 a PCF 82 nutno opět vf dílu nastavit. Televizní nosné kmitočty obrazu a zvuku podle normy OIR důležité pro ČSR.

Pásмо	Kanál	Obraz Mc/s	Zvuk Mc/s	Poznámky
I	2	49,75	56,25	Praha, Ostrava
	3	59,25	65,75	Bratislava, Č. Budějovice
III	4	175,25	181,75	Hradec, Košice
	5	183,25	189,75	Banská Bystrica
	6	191,25	197,75	Liberec
	7	199,25	205,75	Brno
	8	207,25	213,75	Plzeň
	9	215,25	221,75	Jihlava, Žilina
	10	223,25	229,75	Ústí n. Labem

Stabilita všech kmitočtů $\pm 0,02\%$.

Vyvážení vf dílu pomocí rozmitáče

a) Nastavení oscilátoru přijímače:

Pro kontrolu činnosti oscilátoru měříme napětí na měřicím bodě MB (viz schéma) elektronkovým voltmetrem. Při správné činnosti oscilátoru musí voltmeter ukazovat napětí podle následující tabulky.

Přepínač přepneme přepínačem kanálu na zkoušený kanál. Smyčku vlnoměru přiložíme k cívce oscilátoru L8, nebo jej volně navázeme s měřicím bodem MB.

Měříme kmitočet oscilátoru přijímače otáčením knoflíku z jedné krajní polohy do druhé a odečítáme údaje vlnoměru. Oscilátor přijímače má obsahnut minimální kmitočtový rozsah podle následující tabulky. Střední kmitočet oscilátoru je nastaven na kmitočet výšší o mezifrekvenční kmitočet, než má přijímaný signál.

Otačením doladovacího šroubu měníme indukčnost cívky L 8 až dosáhneme výše uvedených rozsahů.

Doladovací jádro cívky L 8 je přístupné otvorem na přední bočnice vf dílu. Doladujte oscilátor pomocí mosazného šroubováku při střední poloze doladovacího knoflíku.

Nelze-li upravit indukčnost cívky L 8 otáčením jádra, použeme si opatrným přibližováním nebo oddalováním závitů cívky L 8. Napětí měříme stejnosměrným elektronkovým voltmetrem s kladným pólem spojeným s kostrou.

Pásmo	Kanál	Střední kmitočet oscilátoru	Rozladitelnost oscilátoru	Napětí na MB	Označení cívek barvou
I.	2	89,25	mín. ± 1 MHz max. $\pm 1,5$ MHz	$-1,8 \div 5$ V	červená oranžová
	3	98,75			žlutá zelená modrá fialová šedá bílá hnědá
III.	4	214,75			
	5	222,75			
	6	230,75			
	7	238,75			
	8	246,75			
	9	254,75			
	10	262,75			

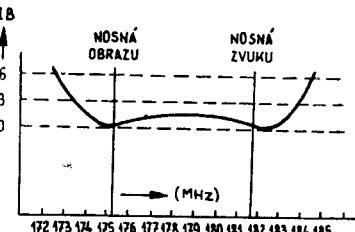
b) Nastavení pásmového filtru:

Rozmitáč připojíme nesymetrickým kabelem přes symetrizaci člen na vstup vf dílu.

Na měrný bod MB připojíme osciloskop přes oddělovací odpor 100 kohm. Vstupní cívku L 4 zkratujeme. Automatické vyrovnaní citlivosti vyřídíme z činnosti spojením měřicího bodu M 8 (na měrné patice) s chassis přijímače.

Kmitočtová charakteristika pásmového filtru pro 4. kanál má odpovídat křivce nakreslené na obr. v textu.

Rozšíření kmitočtové charakteristiky pásmového filtru dosáheme zvýšením vazby obou okruhů filtru, tj. jejich vzájemným přiblížením. Naopak zúžení křivky dosáhneme oddálením obou okruhů filtru. Po nastavení požadované šířky kmitočtové charakteristiky kontrolujeme indukované napětí z oscilátoru podle tabulky.

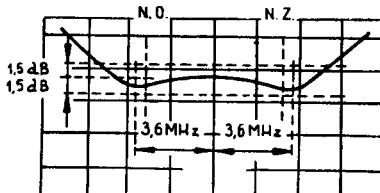
Obr. 4

Kmitočtová charakteristika pásmového filtru pro čtvrtý kanál

c) Nastavení vstupního obvodu:

Po vyvážení pásmového filtru a nastavení úrovně indukovaného napětí pro žádaný kmitočet oscilátoru doladíme vstupní obvod. Zapojení měřicích přístrojů je jako při vyvážení pásmového filtru. Cívka L 4 není zkratována a AVC vyřazeno z činnosti.

Laděním cívky L 4 – odhýbáním, či přihýbáním závitů – nastavíme celkovou křivku propustnosti vf dílu tak, aby tvarově odpovídala průběhu

Obr. 5

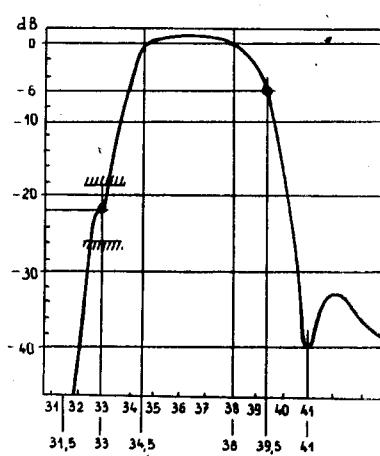
Kmitočtová charakteristika vf části pro III. televizní pásmo

křivky na obraze v textu a aby měla maximální amplitudu. Kondenzátory C5, C8, C13 slouží k vyvážení spojovacích kapacit a lze si jimi vypomoci jen při výměně elektronek. Projevuje-li se na všech kanálech stejná vada tvaru křivky, lze si pomoci rovněž těmito kondenzátory.

Kontrola a seřízení obrazové mezifrekvence:

Rozmitáč připojíme souosým kabelem zakončeným odporem rovným jeho charakteristické impedance (70 ohm) a přes kondenzátor 1000 pF na měrný bod MB.

Snímání kmitočtové charakteristiky obrazové mezifrekvence provedeme tak, že dleličem výstupního napětí rozmitáče nastavíme napětí 1 V na elektronkovém voltmetu, připojeném na měřicí bod M9. Elektronkový voltmetr a osciloskop zapojíme přes odpor 10.000 Ω a svorky voltmetu překleneme bezinduktivním kondenzátorem 300 pF, měřicí bod M8 (AVC) spojíme do krátká s měřicím bo-

Obr. 6

Kmitočtová charakteristika obrazové mezifrekvence